U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Josefa Baxy a JUDr. Miluše Doškové v právní věci **žalobce B. V.**, proti **žalovanému Ministerstvu zdravotnictví**, Palackého nám. 4, Praha 2, o přezkoumání zákonnosti rozhodnutí žalovaného podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím,

t a k t o :

I. Žaloba se odmítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou podanou u Městského soudu v Praze dne 18. 12. 2002 se žalobce domáhá přezkoumání rozhodnutí žalovaného podle § 16 odst. 6 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím. Namítá, že dne 1. 12. 2002 vznesl na žalovaného požadavek dle tohoto zákona, aby mu bylo umožněno prostudovat spisy žalovaného. Žalovaný o této jeho žádosti nerozhodl, pouze mu zaslal přípis ze dne 6. 12. 2002, s jehož obsahem žalobce nesouhlasí. Současně, s poukazem na ustanovení o povinném zastoupení advokátem v řízení o podané žalobě (§ 250a o. s. ř., ve znění tehdy účinném) žalobce požádal o ustanovení advokáta. K žalobě žalobce připojil stejnopis své žádosti žalovanému ze dne 1. 12. 2002, v níž, s ohledem na přípis žalovaného sp. zn. 32208/02, S/39/00 požadoval umožnit mu v lednu 2003 se seznámit s veškerými spisovými materiály vedenými u žalovaného, na základě jichž byl přípis vyhotoven, a rovněž pak spisový materiál o šetření, které mu předcházelo, případně žádal o zaslání fotokopií těchto materiálů. Dále k žalobě připojil přípis ředitele odboru vnitřního auditu a kontroly ze dne 6. 12. 2002, v němž bylo odkázáno na dopis žalovaného ze dne 28. 1. 2002, jímž bylo žalobci mj. sděleno, že jeho podání je vedeno jako stížnost, při jejímž vyřizování se žalovaný řídí vyhl. č. 150/1956 Ú.l., na jejíž kladné vyřízení není nárok. Dále žalovaný v tomto přípisu žalobci sdělil, že při vyřizování stížnosti není vydáváno žádné rozhodnutí, nepostupuje se podle správního řádu, není možno nahlížet do spisu ani pořizovat kopie písemností a z těchto důvodů nelze žalobcově žádosti vyhovět.

Městský soud v Praze usnesením ze dne 20. 12. 2002, čj. 33 Ca 82/2002 – 5, vyslovil svoji věcnou nepříslušnost a věc postoupil Vrchnímu soudu v Praze.

V daném případě jde o věc, která na Nejvyšší správní soud přešla podle ustanovení § 132 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) z Vrchního soudu v Praze. Podle tohoto ustanovení Nejvyšší správní soud ve věcech neskončených vrchními soudy, v nichž byla přede dnem účinnosti s. ř. s. dána jejich věcná příslušnost, dokončí řízení

zahájená před těmito soudy. Jde-li o věci správního soudnictví, pak se podle ustanovení § 130 s. ř. s. řízení podle části páté hlavy druhé občanského soudního řádu účinného přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, v nichž nebylo rozhodnuto do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, dokončí podle ustanovení části třetí hlavy druhé dílu prvního tohoto zákona (řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu).

V předmětné věci byla přede dnem 1. 1. 2003 dána věcná a místní příslušnost Vrchního soudu v Praze, neboť obsahem žaloby byl návrh na přezkoumání rozhodnutí Ministerstva zdravotnictví se sídlem v Praze; proti rozhodnutí správního orgánu bylo možné se domáhat ochrany pouze ve správním soudnictví podle části páté občanského soudního řádu ve znění tehdy účinném, a to bez ohledu na to, z jakých skutkových zjištění správní orgán při svém rozhodnutí vycházel a bez ohledu na to, zda žaloba má všechny zákonem požadované náležitosti a zda jsou splněny podmínky řízení umožňující soudu přezkoumat zákonnost napadeného rozhodnutí.

Rozhodnutí Ministerstva zdravotnictví, které žaloba napadá, je však vyloučeno z přezkoumání soudem ve správním soudnictví.

Ve správním soudnictví poskytují soudy ochranu veřejným subjektivním právům fyzických a právnických osob způsobem stanoveným tímto zákonem a za podmínek stanovených tímto nebo zvláštním zákonem (§ 2 s. ř. s.). Ochrany práv se lze domáhat jen na návrh a po vyčerpání řádných opravných prostředků, připouští-li je zvláštní zákon (§ 5 s. ř. s.).

Podmínky práva svobodného přístupu k informacím a základní podmínky, za nichž jsou informace poskytovány, upravuje zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“). Je-li podána písemná žádost o poskytnutí informace a povinný subjekt žádosti, byť i jen částečně nevyhoví, je podle § 15 odst. 1 zákona povinen o tom vydat rozhodnutí [s výjimkou případů, kdy žádost podle § 14 odst. 2 nebo § 14 odst. 3 písm. b) odloží], a to ve lhůtě, kterou pro vyřízení žádosti zákon stanoví (§ 14 odst. 3, popř. odst. 5 zákona). Jestliže povinný subjekt ve stanovené lhůtě pro vyřízení žádosti informace neposkytne a ani nevydá rozhodnutí, jímž zcela nebo zčásti žádosti nevyhověl, zákon pro takový případ v ustanovení § 15 odst. 4 stanoví, že bylo vydáno rozhodnutí, kterým bylo poskytnutí informace odepřeno. Proti takovému rozhodnutí je možno prostřednictvím povinného subjektu podat odvolání do 15 dnů ode dne, kdy uplynula lhůta pro vyřízení žádosti, popřípadě rozklad, pokud fiktivní rozhodnutí je rozhodnutím ústředního orgánu státní správy. Odvolací orgán (orgán rozhodující o rozkladu) je povinen o odvolání proti fiktivnímu rozhodnutí (stejně tak i proti „skutečnému“ rozhodnutí, kterým bylo odepřeno poskytnutí informace) rozhodnout do 15 dnů od předložení odvolání povinným subjektem; pokud se tak nestane, i pro tento případ zákon konstruuje vydání fiktivního rozhodnutí o zamítnutí odvolání a potvrzení napadeného rozhodnutí.

Z výše uvedeného vyplývá, že zákon č. 106/1999 Sb. připouští podat proti rozhodnutí o odepření poskytnutí informace (a to i proti rozhodnutí fiktivnímu) řádný opravný prostředek, jímž je odvolání, popř. rozklad a ve správním soudnictví se tak lze domáhat ochrany žalobou podle části třetí hlavy druhé dílu prvního (§ 65 a násl. s. ř. s.) prvostupňové rozhodnutí správního orgánu bylo na újmu jeho práv změněno k opravnému prostředku jiného účastníka řízení); pokud je v takovém případě žaloba proti prvostupňovému rozhodnutí podána, je taková žaloba nepřípustná [§ 68 písm. a) s. ř. s.].

V předmětné věci žalovaný odpověděl na žádost žalobce o poskytnutí informace přípisem ze dne 6. 12. 2002, v němž s odkazem na to, že se nejedná o poskytování informaci ale o vyřizování stížnosti podle vyhl. č. 150/1958 Ú.l., při nichž se nevydává rozhodnutí a není v nich možno nahlížet do spisu ani pořizovat kopie písemnosti, dal žalovaný žalobci na vědomí, že jeho žádosti nelze vyhovět. Na tento přípis nelze pohlížet jako na rozhodnutí o odepření poskytnutí informace a v daném případě tak nastala fikce vydání negativního rozhodnutí podle § 15 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb. Jestliže proti tomuto fiktivnímu rozhodnutí žalobce nepodal rozklad, nevyčerpal tak řádné opravné prostředky v řízení před správním orgánem, když zákon č. 106/1999 Sb. podání řádného opravného prostředku proti takovému rozhodnutí připouští. Žalobcova žaloba je tak nepřípustná [§ 68 písm. a) s. ř. s.] a soud proto žalobu podle § 46 odst. 1 písm. d) bez dalšího odmítl, aniž by zkoumal, zda jsou splněny další podmínky řízení a zda žaloba sama splňuje náležitosti, které pro takové podání zákon stanoví.

Soud poznamenává, že i podle předchozí právní úpravy by žalobou napadené rozhodnutí nebylo soudem přezkoumatelné, neboť podmínkou řízení podle části páté hlavy druhé občanského soudního řádu, ve znění účinném do 31. 12. 2002, bylo podle § 247 odst. 2 vyčerpání přípustných řádných opravných prostředků a nabytí právní moci rozhodnutí.

Soud konečně poznamenává, že žalobcův návrh, aby mu byl, s ohledem na zákonem stanovené povinné zastoupení v řízení o žalobě podle části páté hlavy druhé o. s .ř. (§ 250a odst. 1, ve znění účinném před 1. 1. 2003), soudem ustanoven zástupcem advokát, se stal v průběhu řízení bezpředmětným, neboť řízení je dokončováno podle části třetí hlavy druhé dílu prvního s. ř. s. a soudní řád správní již (s výjimkou řízení o kasační stížnosti) povinnost, aby účastník řízení byl zastoupen advokátem či notářem, neukládá.

Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, jestliže žaloba byla odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. července 2003

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu